

Sygn. akt VII AGa 241/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział VII Gospodarczy i Własności Intelektualnej w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Jolanta de Heij- Kaplińska

Sędziowie: SA Maciej Dobrzyński

SA Anna Rachocka

Protokolant: Małgorzata Prejna

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa PPHU (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 13 stycznia 2020 r., sygn. akt XVII AmE 22/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości, w ten sposób, że:

1. w punkcie pierwszym oddala odwołanie,

2. w punkcie drugim zasądza od PPHU (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od PPHU (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VII AGa 241/20

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 17 listopada 2017 r., znak: D.. (...) (...) na podstawie art. 56 ust. 2, art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1257 tekst jedn.), w związku z art. 30

ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 11 lipca 2016 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia spółce PPHU (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. PPHU (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., w dniach od 10 do 13 i 31 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego pod adresem: (...)-(...) P., ul. (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1. wymierzył PPHU (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. karę pieniężną w kwocie 16.964 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył PPHU (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. zaskarżając ją w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

a. art. 6 i 7 oraz 77 k.p.a., poprzez zaniechanie przeprowadzenia z urzędu czynności, celem ustalenia stanu faktycznego w sprawie oraz niedostateczne wyjaśnienie wszystkich okoliczności mających wpływ na rozstrzygnięcie sprawy;

b. art. 8 k.p.a. oraz art. 80 k.p.a. poprzez naruszenie zasady ogólnej budzenia zaufania uczestników postępowania do władzy publicznej poprzez nieuzasadnione i błędne przyjęcie, że Spółka została zawiadomiona przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego o wielkości danych dotyczących Spółki wynikających z Planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej jakie miały obowiązywać Stronę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 roku, pomimo iż w toku postępowania nie został przedstawiony żaden wiarygodny dowód, iż Spółka została o tej wielkości danych poinformowana, zaś sama Spółka informowała Organ, iż nie otrzymała takiej informacji od Operatora Systemu Dystrybucyjnego;

c. art. 7 w zw. z art. 86 k.p.a. poprzez zaniechanie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania strony w sytuacji, kiedy z powodu braku dowodu pozostały w sprawie niewyjaśnione okoliczności w postaci tego, czy Spółka została zawiadomiona przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego o wielkości danych dotyczących Spółki wynikających z Planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej jakie miały obowiązywać Stronę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 roku;

d. art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, gdy Spółka nie została zawiadomiona przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego o wielkości danych dotyczących Spółki wynikających z Planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej jakie miały obowiązywać Stronę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 roku;

e. art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niewłaściwe niezastosowanie i nieodstąpienie od wymierzenia Stronie kary, pomimo zachodzenia ku temu przesłanek w sprawie;

f. art. 56 ust. 3 ustawy Prawo energetyczne poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i wymierzenie Stronie zbyt wygórowanej kary, nieuwzględniającej stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia, dotychczasowego zachowania podmiotu oraz możliwości finansowych Strony.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 479⁴⁹ Kodeksu postępowania cywilnego odwołujący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji, względnie o zmianę decyzji w całości i odstąpienie od wymierzania kary.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania, przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych przez Prezesa URE w toku postępowania administracyjnego

na okoliczność prawidłowości zaskarżonej decyzji oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 13 stycznia 2020 r. na skutek odwołania PPHU (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 17 listopada 2017 r., znak: D.. (...) (...) o wymierzenie kary pieniężnej Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w punkcie pierwszym uchylił zaskarżoną decyzję w całości i w punkcie drugim zasądził od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz PPHU (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwotę 820 zł (osiemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższy wyrok został wydany na podstawie następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych:

(...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydała w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Na wezwanie Prezesa URE, (...) S.A., do której sieci jest przyłączony PPHU (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. (Odbiorca), przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w „Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej” obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego pod adresem: (...) (...) P., ul. (...).

Plan ograniczeń poboru energii nie został doręczony powodowej spółce.

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że Odbiorca we wskazanym obiekcie nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. Wartość przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy [MW w godzinie] w poszczególnych dniach:

1. 10 sierpnia 2015 r. łącznie 2, (...) (MW w godzinie);
2. 11 sierpnia 2015 r. łącznie 1, (...) (MW w godzinie);

3. 12 sierpnia 2015 r. łącznie o, (...) (MW w godzinie);

4. 13 sierpnia 2015 r. łącznie o, (...) (MW w godzinie);

5. 31 sierpnia 2015 r. łącznie o, (...) (MW w godzinie)

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 5, (...) MW w godzinie.

W dniach 12-13 i 31 sierpnia 2015 r. Odbiorca przekroczył o, (...) MW w godzinie.

Sąd Okręgowy dokonał ustaleń faktów w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron postępowania kwestionowane. Powód nie kwestionował w odwołaniu faktu naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń.

W ustalonym stanie sprawy Sąd Okręgowy uznał odwołanie za zasadne. W pierwszej kolejności rozpoznający Sąd odniósł się do zarzutów naruszenia przez pozwanego szeregu przepisów postępowania administracyjnego mających w ocenie odwołującego wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Postępowanie sądowe przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem kontradiktoryjnym, w którym uwzględnia się materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu administracyjnym, co nie pozbawia tym samym stron możliwości podnoszenia nowych twierdzeń faktycznych i nowych dowodów, według zasad obowiązujących w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad rozkładu ciężaru dowodu i obowiązku stron w postępowaniu dowodowym. Ewentualne naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w toku prowadzonego postępowania administracyjnego nie jest przedmiotem postępowania przed Sądem, jak również nie stanowi samoistnej podstawy uchylenia decyzji w tym postępowaniu, albowiem nie ma ono wpływu na ocenę prawidłowości zaskarżonej decyzji. Wniesienie odwołania od decyzji administracyjnej wszczyna bowiem postępowanie sądowe, w którym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpoznaje sprawę od nowa, w zakresie przedmiotu sprawy. Dalej Sąd stwierdził, że specyficzny tryb postępowania zasadza się na założeniu, że organ w toku postępowania administracyjnego gromadzi dowody na poparcie swoich twierdzeń, zaś strona odwołująca się, czyli powód, w procesie zwalcza te dowody przedstawiając sądowi inne dowody, które zmierzają do obalenia twierdzeń organu. Sąd na nowo przeprowadza zatem postępowanie dowodowe, gromadząc materiał dowodowy w postępowaniu sądowym, z tego też względu przebieg postępowania administracyjnego nie ma wpływu na ostateczną decyzję podejmowaną przez Sąd. Do powoda należy zatem wykazanie, że zaprezentowane przez organ dowody nie pozwalają na konkluzję taką jak w decyzji, zaś rzeczą Sądu nie jest zastąpienie organu i przeprowadzenie postępowania od początku, a jedynie ocena legalności decyzji i w zależności od przewidzianych prawem możliwości bądź zmiana decyzji bądź jej uchylenie. W sytuacji, gdy organ stosownych dowodów nie dostarczył i decyzja nie znajduje odzwierciedlenia w zgromadzonym materiale dowodowym, na odwołującym się nie spoczywa ciężar przeprowadzenia dowodu przeciwnego. Na podstawie tak zebranego materiału dowodowego Sąd dokonuje ustaleń faktycznych oraz dokonuje subsumcji przepisów do ustalonego stanu faktycznego, czego skutkiem jest wydanie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1991 r., sygn. akt III CRN 120/91, Lex nr 3724; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., sygn. akt I CKN 265/98, Lex nr 35385; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., sygn. akt I CKN 351 /99, Lex nr 38556; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2001 r., sygn. akt I CKN 1036/98, Lex nr 52708) Sąd Ochrony konkurencji i Konsumentów nie może ograniczyć rozpoznania sprawy wynikającej z odwołania od decyzji tylko do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowania sądowe. Przekazanie przez Prezesa URE odwołania wszczyna kontradiktoryjne postępowanie cywilne, którego celem nie jest przeprowadzenie kontroli postępowania administracyjnego, ale merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy.

Przechodząc do zarzutów materialnych odwołania Sąd Okręgowy przytoczył szereg przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie. I tak, Sąd wskazał, iż zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, w przypadku zagrożenia:

1. bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
2. bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
3. bezpieczeństwa osób,
4. wystąpieniem znacznych strat materialnych

na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (art. 11 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne) polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

W myśl art. 11 ust. 7 ustawy - Prawo energetyczne, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki), w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

Z kolei zgodnie z art. 11c ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Natomiast zgodnie z treścią art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki) oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7. W art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne przewidziano z kolei, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Zgodnie zaś z § 5 pkt 1 rozporządzenia, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła dotyczą każdego z odbiorców energii elektrycznej – dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach ustalona została powyżej 300 kW i którzy nie podlegają ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami na podstawie

§ 6 ust. 1 rozporządzenia. Zaś w świetle tego ostatniego przepisu, ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii elektrycznej w ciągu całego roku, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została poniżej 300 kW oraz:

1. szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego;
2. obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym;
3. porty lotnicze;
4. obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej;
5. obiekty wojskowe, energetyczne oraz inne o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa, określone w przepisach odrębnych;
6. obiekty dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziałujących na środowisko.

Stosownie natomiast do § 8 ust. 1 i 2 i 6 rozporządzenia, wielkości określające poziomy wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które podlegają corocznej aktualizacji. Plan taki opracowywany jest przez operatorów systemów przesyłowych uzgadnianych z Prezesem URE na podstawie planów wprowadzania ograniczeń opracowywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych. Zaś w myśl § 10 rozporządzenia, umowy zawarte przez przedsiębiorstwa energetyczne z odbiorcami zawierają maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń i określają sposób powiadamiania o obowiązujących stopniach zasilania.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w § 11 i § 12 określa sposób informowania odbiorców z planami ograniczeń i ograniczeniami w poborze energii elektrycznej. Według pierwszego z wymienionych przepisów, operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń. Natomiast zgodnie z treścią § 12:

1. Ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania.
2. Komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie I (...) o godzinie 7⁵⁵ i 19⁵⁵ oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.
3. W przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.
4. Powiadomienia, o których mowa w ust. 3, są dla odbiorcy obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do powiadomień ogłaszanych w komunikatach radiowych.

Przechodząc do stanu faktycznego przedmiotowej sprawy Sąd Okręgowy stwierdził, że niekwestionowane pozostaje, że powód jest odbiorcą energii elektrycznej, którego dotyczą ograniczenia w poborze mocy i jednocześnie nie mają do niego zastosowania wyłączenia z § 6 wskazywanego rozporządzenia. Powód w związku z tym był zobowiązany zastosować się nie tylko do ograniczeń wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego (tj. (...)) w dniu 10 sierpnia 2015 r., ale również do ograniczeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Dalej Sąd stwierdził, że w sprawie nie zostało udowodnione, aby powodowej spółce doręczono plan ograniczeń poboru mocy w okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. Obowiązkiem operatora było doręczenie planu ograniczeń, a takiego dowodu nie przedstawiono, okoliczność ta zatem nie została udowodniona zgodnie z zasadą ciężaru dowodu. Skoro zatem plan ograniczeń nie został doręczony odbiorcy, to nie miał on dla niego wiążącego charakteru. Nie można według Sądu Okręgowego uznać, że powód nie stosował się do ograniczeń poboru energii skoro nie były dla niego wiążące, ani nawet mu znane.

Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, Prezes URE jest uprawniony do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Ustawodawca, co istotne, przewidział sankcje za niezastosowanie się do ściśle określonych, konkretnych ograniczeń, tj. wprowadzonych w oparciu o wymienione enumeratywnie przepisy art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, a nie ogólnie za każdy przypadek niezastosowania się do tego rodzaju ograniczeń.

Przepis art. 11 ustawy - Prawo energetyczne dotyczy ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, co oznacza, że oparcie zaskarżonej decyzji na tej podstawie prawnej było nieprawidłowe, gdyż powodowi zarzucono niezastosowanie się do ograniczeń w dniu 10 sierpnia 2015 r., podczas gdy ograniczenia wprowadzone przez Radę Ministrów obowiązywały w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. Jeśli chodzi o art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, który nie został wprawdzie przywołany jako podstawa prawna decyzji kwestionowanej w niniejszej sprawie - to przepis ten nie stanowi samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń. Dotyczy on bowiem obowiązków informacyjnych operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w związku z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a także obowiązku zgłoszenia konieczności wprowadzenia ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7, tj. w trybie rozporządzenia Rady Ministrów.

Sankcja za niedopełnienie przez operatora wskazanych obowiązków została przewidziana w art. 56 ust. 1 pkt 1c P.e. W ocenie Sądu, odesłanie w art. 56 ust. 3a ustawy - Prawo energetyczne do przepisu art. 11c ust. 3 P.e. jest „puste”, a zatem mamy w tym przypadku do czynienia z ewidentnym błędem ustawodawcy. W związku z powyższym przepis ten nie daje podstaw do nałożenia na jakikolwiek podmiot, jakichkolwiek ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Pozwany oparł zaskarżoną decyzję także na art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co zdaniem Sądu było bezpodstawne. Wbrew bowiem twierdzeniom organu, przepis ten nie stanowi rozwinięcia uprawnień OSP wskazanych w art. 11c ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne, poprzez określenie sposobu realizacji wprowadzonych ograniczeń. Norma ta dotyczy możliwości ograniczenia przez operatorów systemu elektroenergetycznego, a nie OSP, świadczonych przez nich usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw.

W konsekwencji powyższego, Sąd Okręgowy stwierdził, że przepisy art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne oraz art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne nie stanowią samoistnej podstawy prawnej wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie polecenia OSP. Podstawę taką stanowi przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, nie uwzględniony wszakże w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. Oznacza to, że odesłanie zawarte w danym zakresie w ostatnim z wymienionych przepisów, przyznającym Prezesowi URE kompetencję do wymierzenia kary pieniężnej, jest błędne.

W ocenie Sądu Okręgowego nałożenie tej kary w przypadku niezastosowania się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne wymagałoby zastosowania przez organ wykładni rozszerzającej art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, co zdaniem Sądu, należy uznać za niedopuszczalne. Kary pieniężne, wymierzane na podstawie ustawy Prawo energetyczne, stanowią rodzaj sankcji administracyjno-karnej. Przepisy o charakterze administracyjno-karnym, przewidujące kary pieniężne za określone naruszenia, winny zaś być stosowane przez organy administracji publicznej w sposób ścisły i precyzyjny, tzn. dokładnie odpowiadający normie prawnej bez stosowania wykładni rozszerzającej, analogii, czy domniemań (tak trafnie M. Sachajko [w:] red. M. Swora, Z. Muras, Prawo energetyczne, tom II, Komentarz do art. 12-72, Warszawa 2016, s. 883).

W tym kontekście, konstrukcja przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne budzi istotne zastrzeżenia w zakresie spełniania zasady określoności czynów zabronionych pod groźbą kary (*nullum crimen, nulla poena sine lege*). Zasada ta w demokratycznym państwie prawnym stanowi jeden z filarów ochrony karnoprawnej, która zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, winna być stosowana także w przypadku odpowiedzialności za delikty administracyjne, w tym także te, które zostały unormowane w ustawie Prawo energetyczne. Ustawowe formułowanie przepisów o charakterze represyjnym musi w pełni odpowiadać zasadzie określoności, co oznacza, że ustawa musi w sposób kompletny, jasny, jednoznaczny i precyzyjny definiować wszelkie znamiona czynów zagrożonych karą. Sąd Okręgowy podzielił i przyjął za własny pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z 1 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt GSK 30/04, zgodnie z którym przy egzekwowaniu obowiązku, kształtowanego normą prawa administracyjnego materialnego, za którego naruszenie przewidziana jest administracyjna kara pieniężna, muszą być zachowane bezwzględnie zasady interpretacji i stosowania norm o charakterze restrykcyjnym ukształtowane w dziedzinie prawa karnego, zwłaszcza zasada prymatu wykładni językowej przed innymi rodzajami wykładni (System Informacji Prawnej LEX nr 799784). W ocenie Sądu Okręgowego, nie budzi wątpliwości, że w odniesieniu do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, powyższe kryteria, w tym wymóg kompletności i jednoznaczności w formułowaniu przez ustawodawcę przesłanek normatywnych kary pieniężnej, nie został spełniony.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku podstawy prawnej do nałożenia kary pieniężnej za niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na polecenie OSP w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, konieczne było uchylenie decyzji wymierzającej powodowi karę pieniężną za niezastosowanie się do ograniczeń. W okresie od 10 do końca 11 sierpnia 2015 r. ograniczenie poboru energii zostało wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne i za nieprzestrzeganie ograniczeń wprowadzonych na tej podstawie nie była przewidziana kara pieniężna, gdyż taka podstawa prawna nie została wymieniona w art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. W związku z tym pozostałe zarzuty odwołującego nie miały wpływu na dokonanie rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

Sąd Okręgowy uchylił zaskarżoną decyzję w całości na podstawie art. 479⁵³ §2 k.p.c. O kosztach postępowania rozstrzygając na podstawie art. 98 k.p.c., sąd na rzecz powoda należą się od pozwanego koszty wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym po 27 października 2016 r. oraz kwota 100 zł z tytułu uiszczonej opłaty od odwołania.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany – Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie następujących przepisów prawa materialnego:

1. art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11, art. 11c ust. 3, art. 11d ust. 3 oraz w zw. z art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne poprzez dokonanie błędnej wykładni wskazanych przepisów i wyłączenie z zakresu sankcjonowania 10 i 11 sierpnia 2015 r., a więc za niestosowanie się przez powoda do ograniczeń w poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego („OSP”), podczas gdy powyższe przepisy dają jednoznaczną podstawę do uznania, że czyn powoda stanowi podstawę do przypisania mu popełnienia deliktu administracyjnego i wymierzenia powodowi kary pieniężnej z tytułu niestosowania się do ograniczeń w dostawie i

poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez OSP w dniu 10 sierpnia 2015 r., co wynika z tego, iż wymienione przepisy należy odczytywać i stosować łącznie, bowiem dopiero łącznie dają one normę, co też niezbieżnie wynika z wykładni językowej, systemowej i funkcjonalnej,

2. art. 1 ust. 2 w zw. z art. 3 pkt 16 - 16b i 16d w zw. z art. 3 pkt 24 w zw. z art. 11c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11d ust. 3 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne poprzez nieuwzględnienie wskazanych przepisów o charakterze systemowym i w konsekwencji błędną wykładnię językową przepisów sankcyjnych - godzącą również w zasadnicze, aksjologiczne cele regulacji zmierzającej do zapewnienia Państwu bezpieczeństwa energetycznego - polegającą na przyjęciu stanowiska, że obowiązek dostosowania się przez odbiorców energii elektrycznej do ograniczeń w dostarczaniu i poborze tej energii, wprowadzonych przez OSP na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11d ust. 3 ww. ustawy, nie podlega sankcji wskazanej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy,

3. art. 56 ust. 2 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, poprzez jego niezastosowanie, mimo tego, że powód swym zachowaniem wypełnił hipotezę normy sankcjonowanej z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, a więc za niestosowanie się przez powoda do ograniczeń w poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez OSP.

Mając na uwadze powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie odwołania powoda w całości oraz zmianę rozstrzygnięcia o kosztach procesu poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za pierwszą instancję, według norm prawem przepisanych. Jednocześnie pozwany wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Jako ewentualne rozstrzygnięcie pozwany wskazał uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie.

Zasadniczym zagadnieniem apelacji, opartym na niekwestionowanym stanie faktycznym sprawy, jest wykładnia przepisów prawa energetycznego. Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji stanowią podstawę ocen zastosowania przepisów prawa energetycznego bez potrzeby ich powtarzania. Przed odniesieniem się do zarzutów apelującego, Sąd Apelacyjny zaznacza podstawowe kwestie, na jakich funkcjonuje system energetyczny.

Dystrybucja i przesył to dwa odrębne pojęcia pochodzące z art. 2 ust. 3 i 5 dyrektywy (...). Przesył energii elektrycznej zdefiniowano jako „transport energii elektrycznej przez wzajemnie połączony system najwyższego napięcia i wysokiego napięcia w celu dostarczenia jej do odbiorców końcowych lub do dystrybutorów, ale nie obejmuje dostaw”. Dystrybucja energii elektrycznej jest natomiast definiowana jako „transport energii elektrycznej systemami dystrybucyjnymi wysokiego, średniego i niskiego napięcia w celu dostarczenia jej do odbiorców, ale nie obejmuje dostaw”. Pojęcie „dostawy” należy natomiast interpretować zgodnie z art. 2 pkt 19 powyższej dyrektywy jako odsprzedaż energii elektrycznej odbiorcom. Z wymogów dotyczących zarówno jednolitego stosowania prawa Unii, jak i z zasady równego traktowania wynika, że pojęcia prawa wspólnotowego powinny one być interpretowane w całej Unii w sposób autonomiczny i jednolity (tak wyrok z dnia 11 kwietnia 2019 r., T., C#483/17). W oparciu o podane definicje w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE zostały sformułowane pojęcia „systemu przesyłowego” i „systemu dystrybucyjnego”, mianowicie po pierwsze, system przesyłowy to system połączony, który służy doprowadzaniu energii elektrycznej bardzo wysokiego i wysokiego napięcia, przeznaczonej do sprzedaży odbiorcom końcowym lub dystrybutorom, i po drugie, system dystrybucyjny to system, który służy doprowadzaniu energii elektrycznej wysokiego, średniego lub niskiego napięcia, przeznaczonej do sprzedaży odbiorcom hurtowym i odbiorcom końcowym (por. wyrok z dnia 22 maja 2008 r., C. C.#439/06, pkt 46, wyrok z dnia 28 listopada 2018 r., S. C. Italia i in. C#262/17, C#263/17 i C#273/17, pkt 29). Inaczej opisując zagadnienie można wskazać, że z definicji, o których mowa

w dyrektywie 2009/72 wynika, że obydwa pojęcia systemu przesyłowego i systemu dystrybucyjnego są obiektywne w tym sensie, że odnoszą się do sieci jako takiej, a nie do podmiotu nimi zarządzającego, i obydwa opierają się na podwójnym kryterium. Pierwszym, na poziomie napięcia; bardzo wysokie i wysokie napięcie w systemie przesyłowym oraz wysokie, średnie i niskie napięcie w systemie dystrybucyjnym (kryterium napięcia sieci). Drugim, funkcjonalnym, które odnosi się do funkcji pełnionej przez obydwa typy systemów w organizacji i eksploatacji systemu elektroenergetycznego. Z tego punktu widzenia istotna jest kategoria odbiorców, dla których przekazywana energia elektryczna jest przeznaczona, a mianowicie system przesyłowy jest wykorzystywany do sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym lub dystrybutorom, podczas gdy system dystrybucyjny jest przeznaczony do sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom hurtowym lub odbiorcom końcowym (kryterium odbiorcy). Funkcje systemów sektora elektroenergetycznego opisał Rzecznik Generalny w opinii do sprawy C-31/18 zaznaczając, że systemy przesyłowe są wykorzystywane do przesyłania energii elektrycznej na duże odległości, z elektrowni wytwarzających energię elektryczną do miejsc jej użytkowania. Natomiast systemy dystrybucyjne służą do dostarczania energii elektrycznej ogółowi odbiorców na ich własne potrzeby. Charakteryzują się one zazwyczaj mniejszymi rozmiarami, z reguły są to systemy lokalne i raczej rozczłonkowane, co umożliwia dotarcie do konsumentów i użytkowników końcowych. Systemy przesyłowe i dystrybucyjne są wzajemnie połączone na poziomie podstacji elektrycznych, w których energia elektryczna pochodząca z systemu przesyłowego o bardzo wysokim lub wysokim napięciu jest przekształcana w napięcie średnie, które ma być rozprowadzane poprzez system dystrybucyjny.

Wdrożeniem dyrektywy (...) jest zdefiniowanie sieci, systemu przesyłowego i dystrybucyjnego w ustawie Prawo energetyczne. Analogicznie do wskazań dyrektywy (...) dystrybucja i przesył w ujęciu ustawy Prawo energetyczne to dwa odrębne, inaczej rozumiane pojęcia. Ustawodawca za wzorem dyrektywy różnicuje dystrybucję i przesyłanie wymagając celem należytego prowadzenia każdej z tych działalności odmiennych typów sieci spełniających szczegółowo sprecyzowane wymagania zawarte w art. 3 pkt 11a i 11b ustawy Prawo energetyczne. W myśl art. 3 pkt 11a ustawy Prawo energetyczne siecią przesyłową jest sieć elektroenergetyczną najwyższych lub wysokich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu przesyłowego; zaś stosownie do treści art. 3 pkt 11b siecią dystrybucyjną jest sieć elektroenergetyczną wysokich, średnich i niskich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu dystrybucyjnego. Za rozróżnieniem obu tych pojęć przemawia również fakt, iż ustawodawca w art. 3 ust. 4 ustawy Prawo energetyczne zawarł *expressis verbis* definicję przesyłania, zgodnie z którą przesyłaniem energii elektrycznej jest transport sieciami przesyłowymi w celu ich dostarczenia do sieci dystrybucyjnych lub odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci przesyłowych, z wyłączeniem sprzedaży energii.

Już art. 7 ust. 1 dyrektywy 96/92/WE nakładał na państwa członkowskie obowiązek wyznaczenia operatora systemu przesyłowego energii elektrycznej, który byłby odpowiedzialny za eksploatację, utrzymanie i, jeśli to konieczne, za rozbudowę sieci przesyłowej na danym obszarze, a także za połączenia z innymi sieciami w celu zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpowiednio do art. 9h ust. 2 ustawy Prawo energetyczne wyznacza się jednego operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo jednego operatora systemu połączonego elektroenergetycznego. Zgodnie z definicją ustawową zawartą w Prawie energetycznym, operator systemu przesyłowego to przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym albo systemie przesyłowym elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo innymi systemami elektroenergetycznymi. (...) SA został wyznaczony na operatora systemu przesyłowego (OSP).

W myśl art. 9c ust. 2 ustawy Prawo energetyczne operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tych systemów oraz uwzględniając wymagania ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za m. in. (1) bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego i odpowiedniej zdolności przesyłowej w sieci przesyłowej elektroenergetycznej, (2) prowadzenie ruchu sieciowego w sieci przesyłowej w sposób efektywny, przy

zachowaniu wymaganej niezawodności dostarczania energii elektrycznej i jakości jej dostarczania oraz, we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, koordynowanie prowadzenia ruchu sieciowego w koordynowanej sieci 110 kV. Oznacza niniejsze, że niezbędna jest współpraca pomiędzy operatorami systemów przesyłowego i dystrybucyjnych wewnątrz kraju.

W myśl art. 9j ust. 2 ustawy Prawo energetyczne operator systemu przesyłowego wydaje polecenia dyspozytorskie, dosłownie cytując ustawę “w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego wydaje, stosownie do planów działania, procedur i planów wprowadzania ograniczeń, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i art. 11 ust. 6, instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1, oraz postanowień umów o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej zawartych z użytkownikami systemu, w tym z odbiorcami, polecenia dyspozytorskie wytwórcy, operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz odbiorcom”.

Odnosząc się do zarzutów apelacji wskazać należy, że co do zasady ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia Rada Ministrów w drodze delegacji opartej na art. 11 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne. Wyrazem tej delegacji jest rozporządzenie z 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. Nr 133, poz. 924). Zasadą jest możliwość ograniczania dostaw i poboru, ale w sposób przewidziany, zaplanowany, innymi słowy, wprowadzanych według reguł aktu wykonawczego. Tylko jako wyjątek dla zastrzeżonych kompetencji Rady Ministrów, uprawnienie wprowadzenia ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiada OSP. Przypadek ten jest zdefiniowany w art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne i daje prawo OSP zareagowania na zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej poprzez wprowadzenia ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na czym te ograniczenia polegają, albo inaczej, czym jest to ograniczenie, stanowi art. 11 ust. 3 ustawy Prawo energetyczne. Stosując wyjaśnienie z art. 11 ust. 3, OSP ma prawo ograniczenia maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobrowolnego poboru energii elektrycznej na czas do 72 godzin. Po tym czasie podstawę dla ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowi rozporządzenie wydane przez Radę Ministrów na podstawie art. 11 ust. 7, ale według zasad wynikających z rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne. Kiedy może zaś powstać zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej określa art. 11c ustawy Prawo energetyczne, jako przyczynę ujmując przykładowo katastrofę naturalną albo bezpośrednie zagrożenie wystąpienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłęski żywiołowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1897), czy też obniżenie dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 9g ust. 4 pkt 9, lub braku możliwości ich wykorzystania.

(...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m.in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy Prawo energetyczne wprowadzając na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy od godziny 10.00 dnia 10 sierpnia 2015 roku ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy Prawo energetyczne w dniu 10 sierpnia 2015 roku OSP powiadomił ówczesnego Ministra Gospodarki i Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosił ówczesnemu Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek ówczesnego Ministra Gospodarki wydając w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godziny dwudziestej czwartej do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godziny dwudziestej czwartej.

Zagadnieniem pojawiającym się przy rozpoznaniu niniejszej sprawy jest kolercja pomiędzy podstawą prawną do wprowadzenia przez operatora systemu przesyłowego ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na

określony czas, którą daje art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne, a wdrożeniem ograniczeń poprzez dostosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej odbiorców systemu przesyłowego i odbiorców systemu dystrybucyjnego. Gdy już wystąpi zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, zgodnie z art. 11d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne operator systemu przesyłowego podejmuje działania polegające między innymi na wydaniu właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania lub przerwania zasilania niezbędnej liczby odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na tym obszarze. Wówczas w myśl art. 11d ust. 2 ustawy użytkownicy systemu, w tym odbiorcy energii elektrycznej, są obowiązani stosować się do poleceń operatora systemu elektroenergetycznego, o ile wykonanie tych poleceń nie stwarza bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób. W ocenie Sądu Apelacyjnego tego typu polecenie operatora systemu przesyłowego jest odmiennym od polecenia wydawanego przez operatora systemu przesyłowego “stosownie do planów wprowadzania ograniczeń” jak stanowi art. 9j ust. 2 ustawy Prawo energetyczne.

Wielkości określające poziomy wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej według zasad rozporządzenia z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. Stosownie do § 10 rozporządzenia dopuszczalne maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, ujęte w planach ograniczeń, które operatorzy są zobowiązani sporządzać stosownie do § 8 rozporządzenia. Plany ograniczeń dla energii elektrycznej określają wielkości maksymalnego poboru tej energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania. Plany te podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 sierpnia. Plany ograniczeń i ich aktualizacje podlegają uzgodnieniu z 1) Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki - jeżeli są opracowywane przez operatorów systemu przesyłowego elektroenergetycznego; 2) właściwym operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego - jeżeli są opracowywane przez operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych lub operatorów elektroenergetycznych systemów połączonych. W analizowanej sprawie plan wprowadzania ograniczeń opracowany był przez operatora systemu dystrybucyjnego (...) S.A. i uzgodniony z operatorem systemu przesyłowego. Według § 5 rozporządzenia ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą odbiorców energii elektrycznej, dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, ustalona została powyżej 300 kW. PPHU (...) sp. z o.o. kwalifikował się jako taki typ odbiorcy energii elektrycznej.

Przedsiębiorca miał zawartą 31 sierpnia 2011 roku umowę o świadczenie usług dystrybucji nr (...). W związku ze zmianą działania operatorów, przedsiębiorca zawarł 23 lipca 2015 roku umowę kompleksową sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji dla odbiorców z grupy taryfowej A,B, (...). Sprzedawcą energii była (...) S.A. posiadająca umowę o świadczenie usług dystrybucji z operatorem systemu dystrybucyjnego (...), którego funkcję pełnił (...) S.A. Załącznik A do umowy (warunki świadczenia usług kompleksowych) w §4 określał, że (...) jest uprawniony do określenia dopuszczalnego poboru mocy przez odbiorcę w poszczególnych stopniach zasilania i zobowiązał się informować o tym odbiorcę na piśmie zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy Prawo energetyczne (k. 71 akt adm.). Dalej, według §1 pkt 1 załącznika A do umowy nie wskazano mocy bezpiecznej, a jedynie moc umowną na poziomie 450 kW. Odbiorca ze swej strony zobowiązał się dostosować do ograniczeń wprowadzonych zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy Prawo energetyczne. Zawarta umowa nakładała na odbiorcę obowiązek dostosowania się do poboru mocy w dwóch przypadkach, (i) gdy (...) poinformował o tym na piśmie (§4 pkt 1 załącznika A), oraz (ii) gdy wprowadzono ograniczenia zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy Prawo energetyczne (§4 pkt 2 załącznika A). Aktem wykonawczym do ustawy Prawo energetyczne przewidującym wprowadzanie ograniczeń w poborze energii elektrycznej jest wspomniane rozporządzenie z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Biorąc pod uwagę, że umowa nie przewidywała szczególnej formy poinformowania (§4 pkt 1 załącznika A), oraz uwzględniając rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń jako akt wykonawczy do ustawy Prawo energetyczne, którego przestrzegania zobowiązał się odbiorca (§4 pkt 2 załącznika A), zobowiązanie

odbiorcy do dostosowania się do poboru energii elektrycznej aktualizowało się przy podaniu do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniu w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. §10 rozporządzenia przewidywał, że sposób powiadamiania o ograniczeniach w poborze energii elektrycznej uwzględnia się w umowach dystrybucji. Umowa tego nie przewidywała, stąd sposobem powiadamiania o obowiązujących stopniach zasilania, będących formą ograniczenia w poborze energii elektrycznej, był przewidziany aktem wykonawczym do ustawy Prawo energetyczne komunikat operatorów stosownie do §12 ust. 2 rozporządzenia. Według §2 rozporządzenia ilekroć mowa o operatorze jest nim zarówno operator systemu przesyłowego, jak i operator systemu dystrybucyjnego. Odczytywać powyższe należy, że operatorem, który mógł stosować formę komunikatu radiowego był zarówno OSP, jak i (...) i do tych komunikatów miał stosować się odbiorca. Odbiorca był zobowiązany do ograniczenia w poborze energii na podstawie informacji, które mógł wydać (...), a jeżeli ich nie wydał, to komunikat OSP o ograniczeniu w poborze stawał się ograniczeniem pochodzącym z aktu wykonawczego do ustawy Prawo energetyczne, którego przestrzegania podjął się odbiorca (§4 pkt 2 załącznika A). Ograniczenie w poborze energii zakomunikowane przez operatora systemu przesyłowego stawało się równoznaczne z zobowiązaniem operatora systemu dystrybucyjnego do ograniczenia usługi dystrybucji z mocy art. 11d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne oraz z przyjęciem obowiązku ograniczenia poboru energii przez odbiorcę w konsekwencji ograniczenia w świadczonej usłudze dystrybucji. Z pisma z akt postępowania administracyjnego wynika, że przedsiębiorca wiedział o ograniczeniach poboru energii elektrycznej i poinformował swoich najemców o ograniczeniach w poborze energii elektrycznej w dniach 10-31 sierpnia 2015 roku (k. 6 akt admin.).

Regulamin wykonywania umów kompleksowych przewidywał w §14 pkt 9, z zastrzeżeniem postanowień umowy, że korespondencja między stronami odbywa się listem zwykłym. Taką formą przesłany został plan wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, który obowiązywał odbiorcę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 roku (pismo z 27 lipca 2014 roku (...)). Potwierdzeniem faktu wysłania jest dziennik korespondencji wychodzącej z (...) S.A. z lipca 2014 roku i wykaz odbiorców (k. 81 do 87 akt admin.). Operator systemu dystrybucyjnego przekazał więc odbiorcy informacje o wartościach stopni zasilania wynikające z planu wprowadzania ograniczeń obowiązujące odbiorcę od 10 do 31 sierpnia 2015 roku. Sąd Apelacyjny nie podzielił oceny Sądu pierwszej instancji o niewykazaniu wysłania planu ograniczeń do powoda. Zgodnie z obowiązującym na dzień 10 sierpnia 2015 r. planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej 11 stopień wynosił 450 kW, a zatem powyżej wskazanej w §5 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wprowadzania ograniczeń wielkości 300 kW, natomiast moc określona dla 20 stopnia zasilania wynosiła 70 kW. Odbiorca nie podlegał ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami na mocy § 6 pkt 1 rozporządzenia, a z drugiej strony był objęty planem wprowadzonych ograniczeń i dlatego miał obowiązek ograniczenia poboru energii elektrycznej. Z punktu widzenia budowy wewnętrznego rynku energii Trybunał Sprawiedliwości UE stwierdził, że energia elektryczna ma być traktowana jako towar. Wyraźne potwierdzenie tego stanowiska zawarto w wyroku z 1994 r. w sprawie C-393/92 A., w którym Trybunał w sposób jednoznaczny wypowiedział się, że energia elektryczna jest towarem (także wyroki z dnia 23 października 1997 r. w sprawach: C-157/94 Komisja przeciwko Holandii, C-158/94 Komisja przeciwko Republice Włoskiej, C-159/94 Komisja przeciwko Francji oraz C-160/94 Komisja przeciwko Hiszpanii). Pobierając energię o mocy umownej zamówioną przez odbiorcę i wynikającą z umowy kompleksowej, powód przekroczył wartości planu wprowadzonych ograniczeń o 5, (...) MW w godzinie, a więc pobrał towar ponad ustaloną ilość.

Dla niniejszej sprawy istotny jest art. 11d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne regulujący przypadek zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i związaną z tym możliwość przeciwdziałania zagrożeniu. Analizując art. 11c ust. 2 ustawy Prawo energetyczne z punktu widzenia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, staje się czytelne, że narzędzie do przeciwdziałania wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa opisanemu w art. 11d ust. 1 ustawy przyznano OSP poprzez katalog działań, które może ten operator podjąć. Jednym z nich jest wprowadzenie ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Natomiast, gdy już dojdzie do zagrożenia, OSP wydaje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania lub przerwania zasilania niezbędnej liczby odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na tym obszarze. Innymi słowy, art. 11c ustawy Prawo energetyczne określa uprawnienia OSP w sytuacji powstania

zagrożenia bezpieczeństwa dostaw, natomiast art. 11d ustawy Prawo energetyczne jest przepisem określającym środki przedsięwzięte przez OSP już przy wystąpieniu zagrożenia, do których mają dostosować się adresaci. Rzeczony zaś art. 11d ust. 3 skierowany jest do operatorów systemów elektroenergetycznych (nie tylko OSP), którzy w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej mogą wprowadzić ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej. Zdaniem Sądu Apelacyjnego art. 11d ust. 3 należy interpretować w ten sposób, że operator systemu (każdego) może podjąć działanie w postaci ograniczenia w świadczonych usługach tylko wtedy, gdy wystąpiło zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a o tym czy wystąpiło zagrożenie decyduje albo rozporządzenie Rady Ministrów wydane na podstawie art. 11 ust. 6 lub art. 11 ust. 7, zaś wyjątkowo decyduje o tym operator systemu przesyłowego zanim nie zostanie wydane rozporządzenie z art. 11 ust. 7. Zatem, gdy decyzją operatora systemu przesyłowego jest ograniczenie w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, a więc ograniczenie maksymalnego poboru mocy elektrycznej, operator systemu (albo przesyłowego albo dystrybucyjnego), może na jej podstawie wprowadzić ograniczenia w swoich usługach, czy to przesyłania czy dystrybucji, ale w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia. W ocenie Sądu Apelacyjnego rozpoznającego sprawę polecenie operatora systemu przesyłowego musi być implementowane przez operatora systemu dystrybucyjnego do swojej sieci, inaczej nie zadziała przeciwdziałanie zagrożenia bezpieczeństwa. Z sieci następuje pobór energii i jak na wstępie wskazano, odbiorca końcowy może być podłączony do różnych sieci. Jeżeli odbiorcy końcowemu usługi świadczy operator systemu dystrybucyjnego, operator tenże na podstawie art. 11d ust. 3 w oparciu o decyzje operatora systemu przesyłowego wydaną na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 wprowadza ograniczenia w usłudze dystrybucji. Plan wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej stanowi podstawę dla operatora systemu dystrybucyjnego do działania w postaci ograniczenia w świadczonej usłudze dystrybucji, i takie działanie operatora przewiduje art. 11d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne. Polecenie operatora systemu przesyłowego wydane na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 stanowi podstawę dla zastosowania planu jako ograniczenia w usłudze dystrybucji przez operatora systemu dystrybucji. Zgodnie ze stanem faktycznym sprawy, ograniczenie w świadczonej usłudze dystrybucji przez operatora systemu dystrybucyjnego jest przełożeniem na sieć dystrybucyjną ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonego przez operatora systemu przesyłowego. Dlatego nastąpiło naruszenie art. 3 pkt 16b i 16d, art. 3 pkt 24, art. 11, art. 11d ust. 3 oraz w zw. z art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne w dokonanej wykładni przez Sąd pierwszej instancji.

Należy się zgodzić ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji, że redakcja art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne jest niewłaściwa. Na podstawie art. 11d ust. 3 nie ma wprowadzenia ograniczenia w dostawie i poborze energii, tylko ograniczenie w świadczonych usługach, które są pochodną ograniczeń w dostawach i poborze. Niemniej z punktu widzenia odbiorcy końcowego, wobec którego zastosowano art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne, znaczenie ma nałożone ograniczenie w poborze energii z sieci, do której jest podłączony. Adresatem ograniczenia poboru energii jest bowiem odbiorca końcowy, a nie dotyczy tego odbiorcy ograniczenie w dostarczaniu energii elektrycznej, czy to przez operatora systemu przesyłowego, czy dystrybucyjnego. W konsekwencji więc ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w poborze energii wprowadzonych na podstawie art. 11d ust. 3 podlega karze. Ograniczenie wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 jest albo wykonaniem polecenia operatora systemu przesyłowego przez operatora systemu dystrybucyjnego, albo samodzielną decyzją operatora świadczącego usługi dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia. Jak już Sąd Apelacyjny wskazał, w pierwszym przypadku operator systemu dystrybucyjnego na podstawie art. 11d ust. 3 w oparciu o decyzję operatora systemu przesyłowego wydaną na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 wprowadza ograniczenia w umówionej usłudze dystrybucji. W konsekwencji, zdaniem Sądu Apelacyjnego karze pieniężnej, okresowej w przepisie art. 56 ust. 1 pkt 3a, podlega również podmiot, który nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii wydanych przez operatora systemu dystrybucyjnego, jak również operatora systemu przesyłowego jako operatora wprowadzającego ograniczenia zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy Prawo energetyczne, do których odbiorca zobowiązał się dostosować przy poborze mocy. W obu przypadkach pobór energii przez odbiorcę jest zmniejszony do dopuszczalnych maksymalnych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujętych w planach opracowanych zgodnie z umowami. Do takich ograniczeń odbiorca ma się dostosować.

Sąd N. sży w przypadku kar nakładanych za delikty administracyjne odwołuje się do dorobku judykatury a także poglądów wyrażanych w teorii prawa, w świetle których istotne racje mogą przemawiać za przełamaniem jezykowego brzmienia przepisu wynikami wykładni dokonanej przy pomocy pozostałych metod. Szczególnym przypadkiem uzasadniającym tego rodzaju działanie pozostaje sytuacja, w której ustalone przy użyciu metody jezykowej znaczenie normy ma wymiar absurdalny i nie dają się pogodzić z wartościami, jakie stoją u podstaw jej wprowadzenia (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2016 r., (...) 4/15). Jak trafnie wskazał pozwany w apelacji, niedostosowanie się do ograniczeń w poborze skutkuje pobieraniem przez niego z sieci energii elektrycznej w ilości większej niż wynikające z planu ograniczeń. Niedostosowanie się przez odbiorców do ograniczeń dostarczenia i poboru energii wymusza w konsekwencji zwiększoną generację energii elektrycznej w celu zbilansowania systemu, co uniemożliwia planowe zmniejszenie obciążenia sieci elektroenergetycznych.

Przyjmując za trafne zarzuty apelacji pozwanego, należy rozważyć zarzut odwołania co do wymiaru kary.

Ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes URE, w oparciu o art. 56 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Argumenty przedstawione przez Prezesa URE w uzasadnieniu decyzji nakładającej karę w wysokości 16 964 zł są trafne. Nie przekonuje teza odwołania, że stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa, co miałoby przemawiać za zastosowaniem art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne. Szkodliwość czynu jest znaczna, a nie znikoma. Według słownika języka polskiego PWN znaczny to “dość duży”, “ważny, znaczący” i “wyróżniający się czymś”, a znikomy “bardzo mały pod względem nasilenia, liczby, rozmiarów lub znaczenia”. Sytuacja, która wystąpiła w Krajowym Systemie Energetycznym w sierpniu 2015 roku miała związek ze zjawiskami atmosferycznymi. Warunki pogodowe, które miały miejsce w sierpniu 2015 roku spowodowały zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i wpłynęły na zdolność przesyłową krajowego systemu przesyłowego. Pobór energii bez ograniczeń sprowadzał realne zagrożenie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. Czynu poboru energii o pełnej mocy umownej nie można opisać jako znikomy z wszelkimi równoważnymi określeniami typu niewielki, niezauważalny, minimalny czy nieznaczny. Naruszonym dobrem jest bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej, bowiem właśnie w celu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego i odpowiedniej zdolności przesyłowej w sieci przesyłowej elektroenergetycznej operator systemu przesyłowego wydał ograniczenia w dostawach i poborze energii. Przyjęta metodologia wymiaru kary jako iloczyn 3 000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającego ilości MW w poszczególnych godzinach doby zaokrąglony w dół do pełnych złotych ($5,6547250 \times 3\ 000\ \text{zł} = 16\ 964\ \text{zł}$) jest adekwatnym do naruszenia obciążeniem. Przy ustalaniu mnożnika Prezes URE wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1 500 zł odnotowanej 7 stycznia 2016 r., której to wartości należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10- 31 sierpnia 2015 r. Ze względu na funkcję represyjną kary, mnożnik został podwojony. Sposób wyznaczenia wartości kary jest transparentny, a jej wysokość warunkuje przekroczenie mocy w poszczególnych godzinach doby wyrażone w MW.

Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie. W konsekwencji, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zmianie podlegało też rozstrzygnięcie o kosztach procesu za pierwszą instancję.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika Prezesa URE kształtuje odpowiednio §14 ust. 2 pkt 3 oraz §14 ust. 2 pkt 3 w związku z §10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800) i w sprawie opłat za czynności radców prawych (Dz. U. poz. 1804) w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia odwołania i wniesienia apelacji.

Anna Rachocka Jolanta de Heij-Kaplińska Maciej Dobrzyński